

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

EXTRAS-RAPORT

privind cooperarea Autorității Electorale Permanente cu Centrul A-WEB India în domeniul electoral și participarea la webinarul internațional cu tema “*Consolidarea participării electorale a femeilor, a persoanelor cu dizabilități și a persoanelor în vârstă: schimb de bune practici și noi inițiative*”, organizat de Comisia Electorală a Indiei și Centrul A-WEB India, în data de 26 noiembrie a.c.

Ca urmare a discuțiilor de extindere a cooperării între AEP și Asociația Mondială a Organismelor Electorale (A-WEB), inițiate de reprezentantul permanent al AEP pe lângă organizația internațională A-WEB, Autoritatea a fost invitată de Centrul A-WEB India să prezinte experiența sa cu privire la “*Consolidarea participării electorale a persoanelor cu dizabilități: împărtășirea celor mai bune practici și a noilor inițiative ale Autorității Electorale Permanente*”.

Evenimentul online intitulat “*Consolidarea participării electorale a femeilor, a persoanelor cu dizabilități și a persoanelor în vârstă: schimb de bune practici și noi inițiative*” (orig. “*Enhancing Electoral Participation of Women, Persons with Disabilities and Senior Citizens: Sharing Best Practices and New Initiatives*”) a fost organizat de Comisia Electorală a Indiei și Centrul A-WEB India.

Autoritatea Electorală Permanentă a fost reprezentată la eveniment de Sorin-Gabriel Lazăr, șeful Departamentului cooperare internațională și de Ion Mincu-Rădulescu, reprezentantul permanent al AEP pe lângă A-WEB, ca vorbitor (orig. *speaker*).

Webinarul a fost destinat schimbului de cunoștințe și expertiză în ceea ce privește participarea electorală a femeilor, a persoanelor cu dizabilități și a persoanelor în vârstă și s-a desfășurat prin intermediul platformei online WEBEX-CISCO, în limba engleză.

Participanții la webinar, oficiali și experți electorali din partea organismelor de management electoral și a organizațiilor internaționale, au provenit din țări de pe toate continentele.

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

Program webinar

Sesiunea inaugurală

11,00-11,05 Umesh Sinha, secretar general, CE India și coordonator al Centrului A-WEB India

11,05-11,30 Jonghyun Choe, secretar general, A-WEB,

Sushil Chandra, comisar, CE India și președinte, A-WEB

11,30-11,40 Lansarea publicațiilor Centrului A-WEB din India:

- Numărul din octombrie 2021 al revistei „*Journal of Elections*”;
- Numărul din octombrie 2021 al revistei „*VoICE International*”;
- Document eveniment „*Participarea femeilor, a persoanelor cu dizabilități și a alegătorilor vârstnici la alegeri*”;

11,40-11,50 Prezentări video privind facilitarea și participarea femeilor, persoanelor cu dizabilități și a vârstnicilor la alegeri

Sesiunea tehnică nr.1

Co-președinți: Mohammad Irfan Abdool Rahman, comisar, CE Mauritius,

K.M.Nurul Huda, comisar, CE Bangladesh,

Sushil Chandra, comisar, CE India.

11,50 -12,00 Cuvânt de deschidere al co-președinților

12,00-12,15 Mohammad Irfan Abdool Rahman, comisar, Comisia Electorală Mauritius

12,15-12,35 Dr. Seung Ryeol Kim, A-WEB

12,35-12,50 Ion Mincu-Radulescu, reprezentant permanent al AEP la A-WEB

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

12,50-13,05 Gina Lee, Comisia Electorală Națională, Republica Coreea

13,05-13,20 Observații de încheiere ale co-președinților

Sesiunea tehnică nr.2

Co-președinți: Dasho Ugyen Chewang, comisar, Comisia Electorală Bhutan,

Rajiv Kumar, comisar, Comisia Electorală India

14,30 – 14,40 Cuvânt de deschidere al co-președinților

14,40 – 14,55 Chao-Chi Lin, comisar, Comisia Electorală

14,55 -15,10 Lasanthi Daskon, director regional, IFES Sri Lanka

15,10 – 15,25 Esmeralda Amora-Ladra, director, Comisia pentru Alegeri Filipine

15,25 -15,40 Touch Socheara, director, Comisia Electorală Cambodgia

15,40-15,55 Cuvântări de încheiere ale co-președinților

Sesiunea tehnică nr.3

Co-președinți: M.M.Mohamad, comisar, Comisia Electorală Sri Lanka,

Anup Chandra Pandey, comisar, Comisia Electorală India

15,55-16,05 Cuvânt de deschidere al co-președinților

16,05 – 16,20 Janet Love, vicepreședinte, Comisia Electorală Africa de Sud

16,20 – 16,35 Kezang Wangdi, Comisia Electorală Bhutan

16,35 – 16,50 Umesh Sinha, secretar general, Comisia Electorală India

16,50 – 17,05 Luiz de Andrade Filho, secretar, Ambasada Braziliei în numele Tribunalului

Superior Electoral Brazilia

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

17,05 -17,20 Cuvântări de încheiere ale co-președinților

Sesiunea de închidere

17,20-17,30 Peter Wardle, consilier, Conferința Cambridge privind democrația

electorală, Centrul de Studii al Commonwealth-ului Malaezian

17,30-17,40 Peter Erben, consilier, Fundația Internațională a Sistemelor

Electorale (IFES)

17,40-17,50 Dr. Nomsa Masuku, comisar, Comisia Electorală Africa de Sud

17,50–18,00 Cuvânt de încheiere, Sushil Chandra, comisar, CE India și președinte A-WEB

Concluzii

Participanții la webinarul internațional intitulat “*Consolidarea participării electorale a femeilor, a persoanelor cu dizabilități și a persoanelor în vârstă: schimb de bune practici și noi inițiative*” au subliniat prin luările de poziție importanța pregătirii instituției de management electoral din punct de vedere al capacității administrative pentru a se adapta la nevoile reale ale categoriilor de alegători considerați mai vulnerabili: femei, persoane cu dizabilități, persoane în vârstă.

Logistica electorală asigurată prin intermediul bugetelor electorale naționale via organismele de management electoral diferă de la țară la țară, astfel că, cooperarea inter-instituțională contribuie definitiv la incluziunea și accesibilitatea alegătorilor vulnerabili și totodată poate să susțină creșterea ratei de participare la vot a acestora.

Pandemia a accelerat nevoia de suport pentru aceste categorii de persoane și a necesitat suplimentarea bugetelor electorale alocate sau extinderea tipurilor de activități suport precum: asigurarea unor cabine de vot separate pentru persoanele vulnerabile, deplasări frecvente la locuințele alegătorilor în perioada procesului electoral, asistență tehnică telefonică, asistență video sau prin email etc.

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

AEP a contribuit la dezbateri prin susținerea prezentării intitulate *“Consolidarea participării electorale a persoanelor cu dizabilități, schimb de bune practici și noi inițiative: împărtășirea celor mai bune practici și a noilor inițiative ale Autorității Electorale Permanente”* și a adus în discuție activitățile desfășurate de Autoritate în ceea ce privește persoanele cu dizabilități și participarea acestora la alegeri.

Din punct de vedere al legislației electorale, în cursul anului 2019, la propunerea Autorității Electorale Permanente au fost adoptate modificări legislative cu privire la implementarea *“Strategiei naționale: O societate fără bariere pentru persoanele cu dizabilități”*. Totodată a fost adoptat principiul accesibilității ca fiind unul dintre principiile stabilirii sediilor secțiilor de votare (conform Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, respectiv Ordinului ministrului dezvoltării regionale și administrației publice, nr. 189/2013 pentru aprobarea reglementării tehnice *“Normativ privind adaptarea clădirilor civile și spațiului urban la nevoile individuale ale persoanelor cu handicap”*), modificările sediilor secțiilor de votare existente cât și înființarea secțiilor noi de votare realizându-se doar în baza avizului de conformitate emis de AEP (respectarea principiului accesibilității). În acest sens, pentru a se asigura o evidență actualizată, AEP a inițiat un raport preliminar privind situația centralizată a îndeplinirii condițiilor de accesibilitate pentru secțiile de votare.

În ceea ce privește accesibilizarea informațiilor pentru alegătorii cu dizabilități menționăm că încă din anul 2014, în urma unei colaborări constante cu Asociația Națională a Surzilor din România (ANSR) și în baza unui parteneriat încheiat în același an cu ANSR, pentru campaniile de informare a alegătorilor AEP a realizat și difuzat videoclipuri informative dublate în limbaj mimico-gestual.

Astfel, în anul 2019 s-a dublat în limbaj mimico-gestual videoclipurile informative pentru alegerile europarlamentare, referendum și alegerile prezidențiale (videoclipurile pentru votul la secție și pentru votul prin corespondență), precum și videoclipurile pentru recrutarea

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

experților electorali și operatorilor de calculator. Precizăm că, pentru cele două videoclipuri de informare a alegătorilor pentru alegerile europarlamentare, respectiv pentru cele prezidențiale, realizate în parteneriat cu televiziunea publică (TVR), Consiliul Național al Audiovizualului a emis către toate posturile de televiziune o recomandare de difuzare gratuită a acestora. Aceste materiale de informare sunt disponibile și pe canalul de YouTube al Autorității.

În baza prevederilor legale se asigură persoanelor cu dizabilități posibilitatea votului prin intermediul urnei mobile ca urmare a unei solicitări scrise sau telefonice adresate secției de votare.

AEP a încheiat un contract de prestări servicii de interpretariat cu ANSR, în baza căruia toate declarațiile oficialilor Autorității cu ocazia conferințele de presă beneficiază de interpretare în limbaj mimico-gestual. Astfel, conferințele de informare cu privire la pregătirea proceselor electorale din anul 2019 și informările despre regulile campaniei electorale au beneficiat de serviciile de interpretare în limbaj mimico-gestual.

În anul 2020, videoclipurile de informare a alegătorilor cu privire la desfășurarea proceselor electorale au fost realizate prin exemplificarea tuturor pașilor, prin simularea etapelor parcurse în ziua votului. Informațiile au fost prezentate și pe website-ul www.roaep.ro în format video, audio și sub formă de text, pentru asigurarea unei accesibilități sporite.

Referitor la colaborarea cu organizațiile persoanelor cu dizabilități s-a precizat faptul că Autoritatea are deja stabilită o colaborare instituțională cu Autoritatea Națională pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, Copii și Adopții (ANDPDCA), și în același timp AEP dorește realizarea unor consultări și cu alte organizații ale persoanelor cu dizabilități pentru identificarea unor soluții optime care să răspundă necesităților întâmpinate în procesele electorale de cât mai multe persoane din grupurile țintă.

AEP are în atenție dezvoltarea în colaborare cu organizațiile reprezentative ale persoanelor cu dizabilități a campaniilor de informare destinate persoanelor vulnerabile privind

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

participarea la alegeri și referendumuri, de altfel activități planificate și în *“Strategia națională privind persoanele cu dizabilități din perioada 2021-2027”* și în *„Planul operațional”* (elaborarea și distribuirea de ghiduri și alte materiale în formate accesibile privind participarea persoanelor cu dizabilități la alegeri și referendumuri).

De la înființare și până în prezent, AEP a dobândit o suficientă dezvoltare a capacității administrative și a devenit un partener puternic și credibil care deține toate instrumentele necesare pentru a furniza expertiză și asistență electorală, dar și pentru a dezvolta schimburi de bună practică cu organisme similare sau organizații electorale internaționale relevante.

Din punct de vedere al experienței dobândite în organizarea și managementul alegerilor, de la momentul înființării, AEP a gestionat împreună cu ceilalți actori electorali cu atribuții în domeniul electoral un număr de peste 32 procese electorale diferite în perioada 2004-2021 (3 scrutine - alegeri prezidențiale, 4 scrutine - alegeri europarlamentare, 5 scrutine - alegeri parlamentare, 2 scrutine-alegeri parlamentare parțiale, 4 scrutine - alegeri locale, 9 scrutine - alegeri locale parțiale, 5 scrutine - referendum).

Pentru a amplifica recunoașterea AEP pe plan internațional, ca instituție de încredere care furnizează servicii publice electorale de înaltă calitate și care asigură împlinirea dorințelor legitime al electoratului, Autoritatea implementează, în mod constant, soluții inovatoare și multiplică numărul acțiunilor de cooperare. Astfel, dezvoltarea activă a relațiilor de cooperare în domeniul electoral la nivel internațional și asigurarea transparenței activității electorale din România în vederea consolidării reputației AEP de actor electoral avansat și de încredere, urmărește îndeplinirea viziunii AEP.

În planul relațiilor internaționale, obiectivele principale urmărite sunt: buna reprezentare a AEP pe plan internațional, dezvoltarea schimburilor de experiență în materie electorală în vederea partajării de *know-how* și furnizarea de către Autoritate a asistenței în materie electorală.

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

Având în vedere cele precizate, considerăm că participarea Autorității Electorale Permanente la acest tip de programe de cooperare electorală oferă posibilitatea dezvoltării de bune practici și partajării de *know-how* în vederea consolidării capacității administrative, și se circumscrie misiunii, viziunii, dar și obiectivelor de cooperare internațională urmărite de Autoritate în anul 2021.

Despre A-WEB

A-WEB este cea mai mare organizație internațională non-guvernamentală în materie de management electoral. Fondată în Coreea de Sud, Incheon, A-WEB are în prezent 118 membri, organisme de management electoral (EMB), din 108 țări de pe toate continentele, Europa (17), Asia (25), America (30), Africa (37), Oceania (6) și are semnat 17 Memorandumuri de Înțelegere (orig. *Memorandum of Understanding - MoU*) cu cele mai importante organizații internaționale active în domeniul electoral precum: United Nations Development Program, The International Foundation for Electoral Systems-IFES, International IDEA, Réseau des Compétences Electorales Francophones-RECEF, European Centre for Electoral Support-ECES, The Electoral Integrity Project, The Electoral Knowledge Network-ACE, Asian Network for Free Elections (ANFREL), Organization of American States (OAS), International, Republican Institute-IRI, National Democratic Institute-NDI, Democracy International, U.S. Agency for International Development-USAID, The Asia Foundation.

A-WEB promovează eficiența în organizarea și desfășurarea de alegeri libere, corecte, transparente și participative la nivel mondial și încurajează schimbul de expertiză între membri în vederea consolidării democrației la nivel mondial.

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

Despre Centrul A-WEB India

Înființarea unui Centru regional A-WEB în New Delhi, India și numirea secretarului general al Comisiei Electorale din India, Umesh Sinha, în calitate de coordonator a fost punctul de plecare în anul 2019.

Centrul funcționează sub controlul administrativ al Comisiei Electorale din India ca parte integrantă a acestuia și va menține coordonarea cu secretariatul general al A-WEB pentru îndeplinirea obiectivelor sale.

Centrul este mandatat să deruleze activități de documentare, cercetare și instruire pentru membrii A-WEB, schimbul de bune practici și consolidarea capacităților administrative în ceea ce privește gestionarea alegerilor de către organismele electorale membre A-WEB. Comisia Electorală din India furnizează resursele necesare funcționării corespunzătoare a Centrului A-WEB India. Obiectivele Centrului A-WEB India sunt următoarele:

- Să devină un „*centru global de cunoaștere și resurse*” pentru documentare, cercetare și formare, în vederea susținerii alegerilor libere, corecte, incluzive, accesibile, eficiente, transparente, credibile și pentru consolidarea democrației electorale;
- Documentarea sistemelor electorale și a celor mai bune practici pe teme importante;
- Publicarea revistei trimestriale internațională dedicată educării alegătorilor din toate țările membre A-WEB și organizațiilor internaționale intitulată “*VoICE International*” (www.VoICENET.in), a jurnalului electoral “*Journal of Elections*” (A-WEB JoE) și a altor documente electorale pe teme specializate; Materialele vor reprezenta un compendiu de documentare, cunoaștere și partajare de informații, inițiative și idei cu aplicabilitate practică în domeniul electoral pentru comunitatea A-WEB;
- Instruirea și consolidarea capacităților oficialilor organismelor de management electoral (EMB) membre A-WEB pe teme specializate se face în coordonare cu entitatea de instruire electorală a Comisiei Electorale a Indiei, “*India International Institute of Democracy & Election Management*” (IIIDEM);
- Selectarea de domenii de cercetare tematică pentru documentarea sistemelor electorale și cele mai bune practici;

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

Despre AEP

AEP, ca instituție autonomă și independentă, are misiunea să asigure organizarea și desfășurarea alegerilor și a referendumurilor, precum și a finanțării partidelor politice, cu respectarea Constituției, a legii și a standardelor internaționale și europene în materie.

AEP este o instituție publică inovativă, recunoscută în plan internațional, care generează încredere, furnizează servicii electorale de înaltă calitate și asigură îndeplinirea dorințelor legitime ale electoratului și ale partidelor politice.

AEP are ca obiective principale: legalitatea, integritatea și accesibilitatea proceselor electorale și a finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale; buna organizare și desfășurare a proceselor electorale; furnizarea de asistență în materie electorală la nivel național și internațional.

Exemplar 1/1